DOMSTOLENS DOM (TREDJE AFDELING)
AF 6. JULI 1983 [1]

# Jean-Jacques Geist
# mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd — annullationssøgsmål —
pålæg om at genoptage arbejdet og indstilling af lønudbetalingen —
tjenestemandsvedtægtens artikel 60«

Sag 285/81

## Sammendrag

*Tjenestemænd — ulovligt fravær — årlig ferie opbrugt — bortfald af retten til aflønning — konstatering af ulovligt fravær — afgørelse om at indstille lønudbetaling — kompetent administrativ myndighed*

*(Tjenestemandsvedtægten, art. 60)*

Det fremgår af vedtægtens artikel 60, at selv om der ifølge sammes stk. 2 kræves medvirken af ansættelsesmyndigheden ved tilladelse til, at en tjenestemand tilbringer sin sygeorlov på et andet sted end sit tjenestested, angiver artiklens stk. 1 ikke, hvilken myndighed der har kompetence til at træffe afgørelse om at indstille lønudbetaling til en tjenestemand, der er ulovligt fraværende, og hvis ret til årlig ferie er opbrugt.

Da afgørelsen om at indstille lønudbetaling hverken udgør en disciplinær sanktion eller et skridt, der kan sidestilles dermed, må det antages, at den myndighed, der er kompetent til at konstatere det ulovlige fravær og til at træffe afgørelse om at indstille lønudbetaling, er den samme myndighed som den in artikel 60, stk. 2, nævnte.

I sag 285/81

JEAN-JACQUES GEIST, ved advokat Marcel Slusny, advokatkreds Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, Centre Louvigny, 34 B, rue Philippe-II,

sagsøgeren,

1 — Processprog: Fransk.

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved juridisk konsulent Jörn Pipkorn, bistået af advokat Daniel Jacob, advokatkreds Bruxelles, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos medlem af Kommissionens juridiske tjeneste Oreste Montalto, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgte,

angående en påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 5. december 1980, hvorved sagsøgeren pålagdes at genoptage arbejdet ved anlægget i Ispra, samt af afgørelsen af 12. januar 1981, hvorved lønudbetalingen til sagsøgeren blev indstillet pr. 1. januar 1981,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden U. Everling og dommerne Y. Galmot og C. Kakouris,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl

afsagt følgende

## DOM

## Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

### I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Sagsøgeren Geist, der er fransk statsborger, blev den 1. april 1962 ansat ved

Euratom-Kommissionen som videnskabelig tjenestemand i lønklasse A 7, og den 1. januar 1966 forfremmet til lønklasse A 5, efter i en periode at have været udstationeret i USA.

Geist, der var tilknyttet sektionen for hydrauliske undersøgelser i Det fælles Forskningscenter (FFC) i Petten, foretog undersøgelser vedrørende reaktorer med flydende brændsel.

Efter en af Rådet den 15. juni 1965 truffet afgørelse, der ændrede det andet forskningsprogram af 1962, blev sektionen for hydrauliske studier i Petten opløst.

Geist synes herefter — uden at have haft en fast placering i FFC's organisation — midlertidigt at have været knyttet til centerets direktion og at have beskæftiget sig med formeringsreaktorer kølet med flydende natrium.

Den 22. august 1975 bekræftede Ministerrådet, at udviklingen af reaktorsystemer alene skulle overlades til medlemsstaternes initiativ (EFT L 231 af 2. 9. 1975).

Da der ikke var mulighed for at placere Geist i Rådets nye forskningsprogram for Petten, bad generaldirektøren for FFC ham vælge mellem to ledige stillinger ved FFC i Ispra i Italien.

Da Geist ikke gav meddelelse om sit valg, besluttede generaldirektøren for FFC i Petten den 10. december 1975 at placere ham i afdelingen »Termisk udveksling og fluidmekanik« i Ispra-centeret.

Den 30. juni 1976 anlagde Geist annullationssøgsmål ved Domstolen med påstand om annullation af denne afgørelse, men Domstolen frifandt Kommissionen ved dom af 14. juli 1977 (sag 61/76, Sml. 1977, s. 1419).

Kort tid efter at have tiltrådt stillingen i Ispra fremlagde Geist lægeattester, ifølge hvilke hans sundhedsstilstand hindrede ham i — i hvert fald for tiden — at arbejde i Italien.

Foruden de sundhedsmæssige problemer skabte forflyttelsen til Ispra også karrieremæssige problemer for sagsøgeren, da stillingen ikke svarede til hans interesser, erfaring og speciale, og familiemæssige problemer, da han havde ansvaret for tre mindreårige børn i Nederlandene. Følgelig anmodede Geist gentagne gange Kommissionen om at finde en stilling et andet sted end ved FFC i Ispra.

Den 14. august 1978 afgav et invaliditetsudvalg, der i september 1977 af FFC's administration havde fået forelagt sagen i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 59, stk. 3, en erklæring, ifølge hvilken Geist fandtes arbejdsdygtig. Formanden for invaliditetsudvalget, dr. Semiller, henstillede imidlertid, at Kommissionens tjenestegrene søgte at finde en løsning på problemet med sagsøgerens omskoling.

I februar 1979 blev der nedsat et udvalg af tjenestemænd omfattende blandt andet generaldirektører, personaleombudsmanden De Groote og en repræsentant for lægetjenesten, dr. Siddons, hvilket udvalg havde til opgave at finde sagsøgeren en stilling hos Kommissionen i Bruxelles.

Ved skrivelse af 28. juni 1979 meddelte Baichère og Villani til Geist, at hans lønudbetaling ekstraordinært ville blive genoptaget, samt at denne beslutning var uden præjudice for hans fremtidige placering og for spørgsmålet om hans arbejdsdygtighed.

Dernæst undersøgtes forskellige placeringsmuligheder, som imidlertid ikke førte til noget resultat på grund af Geist's holdning, idet han dels afslog en tilbudt stilling, dels satte betingelser, hvorefter et tilbud blev trukket tilbage.

Således afslog Geist i en samtale den 17. december 1979 med generaldirektør Schuster fra GD XII, »Videnskab, forskning og udvikling«, en stilling i Fællesskabets Referencebureau. I et andet møde den 18. januar 1980 med Schuster samt nogle dage senere med nogle af dennes medarbejdere blev Geist tilbudt en stilling i afdelingen »Reaktorudvikling, avancerede teknologier, Det videnskabelige og tekniske Udvalg« i Direktorat XII-D »Forskning og udvikling på det nukleare område«. Denne stilling vedrørte området genopbygning af brændsel fra hurtige formeringsreaktorer.

På grund af de forbehold, som Geist havde fremsat i sine skrivelser af henholdsvis 14. februar 1980 til Schuster og den 9. marts 1980 til personaleombudsmand De Groote vedrørende både selve stillingen og det forskningsprogram, den var tilknyttet, kunne man ikke anerkende hans formelle accept af den tilbudte stilling. Ved skrivelse af 21. februar 1980 meddelte Schuster ham, at han beklagede ikke at kunne tilbyde ham en stilling i sit generaldirektorat, som svarede til hans ønsker.

På grundlag af et af Euratom-Kommissionen i Personaleposten af 13. juni 1980 offentliggjort stillingsopslag indgav Geist ansøgning om stillingen som førstesekretær med ansvar for videnskabelige og teknologiske spørgsmål ved Fællesskabets delegation i Washington. Ved skrivelse af 14. juli 1980 modtog Geist afslag på sin ansøgning. Den 14. maj 1981 anlagde Geist annullationssøgsmål vedrørende denne afgørelse og samtlige Kommissionens skridt i forbindelse med besættelsen af den ledige stilling. Det pågældende søgsmål udgør den for Domstolen (tredje afdeling) verserende sag 117/81.

Den 6. november 1980 blev Geist undersøgt af dr. De Geyter. Denne sagskyndige, som allerede var blevet konsulteret i 1978 på begæring af lægetjenesten i Ispra, fandt at Geist's udeblivelse fra arbejdet ikke var lægeligt begrundet, og at sagens afgørelse således var et rent administrativt anliggende.

Ved skrivelse af 5. december 1980 opfordrede direktører for Det fælles Forskningscenter i Ispra, Villani, Geist til at genoptage arbejdet ved anlægget i Ispra, da der ikke var udsigt til en stilling i Bruxelles.

Den 14. december 1980 meddelte Geist's nederlandske huslæge, dr. Willeboordse, chefen for lægetjenesten ved anlægget i

Ispra, dr. Vigan, at Geist af lægelige årsager var forhindret i at rejse til Italien.

Ved skrivelse af 15. december 1980 til direktøren for anlægget i Ispra, Mas, og ved telex til chefen for afdelingen »Administration og personale« i Ispra, Hannaert, bekræftede Geist, at han af sundhedsmæssige grunde ikke kunne genoptage arbejdet.

Den 22. december 1980 ansøgte Geist chefen for lægetjenesten i Ispra, dr. Vigan, om tilladelse til at opholde sig med sin familie i Nederlandene så længe han havde sygeorlov.

Ved skrivelse af 12. januar 1981 til Geist erklærede Hannaert, at chefen for lægetjenesten ved anlægget i Ispra var af den opfattelse, at skrivelsen fra dr. Willeboordse ikke udgjorde en lægeattest, og at den ikke indeholdt nogen begrundelse, der berettigede til udeblivelse fra arbejdet. Under henvisning til sagsøgerens arbejdsdygtighed som fastslået i den af dr. De Geyter i november 1980 udfærdigede erklæring meddelte Hannaert til Geist, at der forelå en ulovlig udeblivelse, og at hans lønudbetaling i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 60 ville blive indstillet pr. 1. januar 1981.

Ved skrivelse af 11. februar 1981, journaliseret i Kommissionens generalsekretariat den 13. februar 1981, påklagede Geist det stiltiende afslag på hans ansøgning af 11. juli 1980 om placering ved et andet tjenestested end anlægget i Ispra og om udpegelse af et invaliditetsudvalg til at fastlægge betingelserne for hans genoptagelse af arbejdet samt afgørelsen af 5. december 1980 med pålæg om at genoptage arbejdet i Ispra og afgørelsen af 12. januar 1981 om indstilling af lønudbetalingen. I samme skrivelse krævede Geist betaling af sin lægges honorar og udgifter samt godtgørelse af sine egne udgifter i forbindelse med invaliditetssagen.

Den 27. juli 1981 meddelte Kommissionen afslag på Geist's klage.

Geist anlagde derpå nærværende sag, der er registreret på Domstolens justitskontor den 3. november 1981.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (anden afdeling) i henhold til EKSF-statuttens artikel 22 og procesreglementets artikel 45 besluttet at foranstalte bevisførelse.

Ved skrivelse af 26. januar 1983 har Domstolens justitskontor opfordret sagsøgeren og Kommissionen til at fremlægge en række dokumenter og inden 1. marts 1983 besvare en række spørgsmål.

Sagsøgeren og Kommissionen har fremlagt dokumenter henholdsvis den 24. og 25. februar 1983.

På grund af senere ændringer i Domstolens sammensætning har den ved kendelse af 7. oktober 1982 besluttet at henvise sagen til tredje afdeling.

## II — Parternes påstande

*Geist* har nedlagt følgende påstande:

1. Den i skrivelse til Geist af 5. december 1980 indeholdte afgørelse, hvorved han pålægges at genoptage arbejdet ved anlægget i Ispra, annulleres.

2. Den i skrivelse til Geist af 12. januar 1981 indeholdte afgørelse om indstilling af hans lønudbetaling pr. 1. januar 1981 annulleres.

3. Kommissionen tilpligtes — under anvendelse af Domstolens fulde prøvelsesret — at betale sagsøgeren forfaldne lønbeløb eller, med forbehold af endelig opgørelse, 1 million BFR med sædvanlige renter efter Domstolens skøn i forhold til den enkelte ydelses forsinkelse.

4. Kommissionens afslag af 21. januar 1981 på Geist's ansøgning om at forblive i Nederlandene under sin sygdom annulleres.

5. Kommissionen tilpligtes at godtgøre Geist samtlige generelle udgifter i forbindelse med sagen for invaliditetsudvalget i 1978, herunder honoraret til Geist's egen læge.

6. Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

7. Om fornødent påstås Kommissionen tilpligtet at fremlægge en række nærmere opregnede dokumenter — som påstand nr. 8 i replikken udvidet til yderligere dokumenter.

9. Geist begærer vidneafhøring vedrørende sagens faktiske omstændigheder.

*Kommissionen* har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Geist tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— Kommissionen forbeholder sig sin retsstilling.

## III — Parternes anbringender og argumenter

*Første anbringende*

Første anbringende går ud på, dels at Villani's afgørelse af 5. december 1980 med pålæg til Geist om at genoptage arbejdet i Ispra er behæftet med en faktisk vildfarelse, nemlig at han skulle have afslået den først tilbudte stilling og taget forbehold vedrørende stillingen i GD XII (anbringendets første led), dels at Kommissionen har tilsidesat sin omsorgspligt og forventningsprincippet ved at pålægge Geist at genoptage arbejdet i Ispra, selv om Kommissionens havde påtaget sig at placere ham et andet sted end FFC (anbringendets andet led).

Første led

*Geist* har gjort gældende, at han aldrig har afslået den tilbudte stilling i Fællesskabets Referencebureau, og at Kommissionens standpunkt for så vidt angår stillingen i GD XII, har vist sig i alle henseender selvmodsigende.

I den anfægtede afgørelse af 5. december 1980 anfører Villani, at Geist har afslået tilbudet om en stilling i GD XII, mens det i en skrivelse til Geist af 21. februar 1980 fra Schuster udtales, at denne beklager ikke at kunne tilbyde ham en til hans ønsker svarende stilling i sit generaldirektorat.

I øvrigt indeholder den anfægtede afgørelse grundløse udtalelser, hvorefter Geist skulle savne interesse, vilje og realisme, hvoroverfor står, at sagsøgeren

i skrivelser til Schuster og De Groote klart har vist sin interesse for den tilbudte stilling i GD XII.

Geist har videre anført, at Kommissionen fordrejer indholdet af hans skrivelse af 14. februar 1980 til Schuster. I denne skrivelse har Geist alene fremsat sine bemærkninger til det forskningsprogram, hvorunder den pågældende stilling hørte, således som han var blevet opfordret til af Schuster under mødet med denne i januar 1980. Der kan under ingen omstændigheder af hans bemærkninger udledes, at han ikke ønskede at acceptere stillingen i GD XII. Ønsket herom har han i øvrigt klart givet udtryk for over for personaleombudsmand De Groote ved at meddele denne sin accept ved skrivelse af 9. marts 1980.

Geist har endvidere anført, at Schuster har tilsidesat omsorgspligten ved blot at fortolke hans bemærkninger uden at få undersøgt hans reelle interesse i den tilbudte stilling. I tvivlstilfælde påhvilede det Schuster at forespørge Geist, om han ville påtage sig udførelsen af det ham tilbudte arbejde, inden han traf en for Geist's karriere uigenkaldelig afgørelse.

Geist har tillige anført, at Schuster under alle omstændigheder ikke havde kompetence til at trække tilbudet om en stilling i GD XII tilbage. Det fremgår således af Kommissionens afgørelse om fastsættelse af udnævelsesmyndigheden (Personaleposten — »Spécial Interinstitution« af 17. november 1977), at kompetencen til at placere en tjenestemand i lønklasse A 5 tilkommer det medlem af Kommissionen, der har ansvaret for personalespørgsmål.

*Kommissionen* har fastholdt, at Geist afslog den først tilbudte stilling, samt at det — efter de afgørende indvendinger, som han havde fremsat mod det forskningsprogram, til hvilket stillingen i GD XII var knyttet — måtte antages, at han ikke ønskede at acceptere denne stilling.

Kommissionen har dernæst anført, at de skrivelser, som påberåbes af Geist, ikke indeholder selvmodsigelser, som hidrører fra dens tjenestegrene, men at sådanne beror på sagsøgerens egne udtalelser. Baggrunden for Schuster's skrivelse af 21. februar 1980 var således den, at Geist havde tilkendegivet som sin hensigt udelukkende at beskæftige sig med reaktorer kølet med flydende natrium, selv om dette emne — uanset Geist hævder det modsatte — ikke længere indgår i Kommissionens forskningsprogram.

Efter Kommissionens opfattelse ville det stride både mod tjenestens og Geist's egne interesser at placere ham i en stilling, i hvilken han ikke kunne øve en brugbar indsats.

Kommissionen finder endelig, at da der ikke er truffet en afgørelse om placering, er spørgsmålet om, hvem der besad udnævnelsesmyndigheden ved en placering af Geist i denne sag af ren teoretisk interesse.

Anbringendets andet led

*Geist* har anført, at da Kommissionen havde forpligtet sig til at finde en stilling uden for FFC, og da den ikke overholdt sin forpligtelse hertil, kan den ikke bebrejde ham, at han ikke rejste til Ispra.

Geist har endvidere anført, at i fald tilbudet om en stilling i GD XII er blevet

trukket tilbage som følge af en misforståelse, så påhvilede det Kommissionen at søge at finde en anden løsning, enten i Bruxelles, i en delegation i tredjelande, eller ved en international organisation som f.eks. Den internationale Energiorganisation (IAEA).

*Kommissionen* har anført, at den til fulde har efterlevet forventningsprincippet og opfyldt omsorgspliten.

Kommissionen har under henvisning til Villani's skrivelser af 10. september 1979 og 5. december 1980 til henholdsvis Geist's læge og ham selv fremhævet, at administrationen har bestræbt sig på at undersøge mulighederne for en midlertidig placering uden for Ispra. Kommissionen har i denne forbindelse ikke påtaget sig nogen som helst forpligtelse, hvis tilsidesættelse kan gøres gældende ved Domstolen, og har fremhævet, at den har bestræbt sig på at finde en løsning blandt de foreliggende muligheder, men at bestræbelserne er strandet på Geist's negative holdning.

Kommissionen gør endvidere gældende, at den har opfyldt sin omsorgspligt. De ledige stillinger ved Kommissionen er blevet gennemgået. Derimod har Geist's udstationering ved internationale organisationer ikke været på tale, at der ikke foreligger anmodninger fra disse om udstationering.

*Andet anbringende*

Det andet anbringende går ud på, at chefen for afdelingen »Administration og personale«, Hannaert, som traf afgørelse om indstilling af lønudbetalingen til Geist i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 60, stk. 1, savnede kompetence hertil.

*Geist* har under påberåbelse af afgørelse af 10. december 1979 truffet af generaldirektøren for Det fælles Forskningscenter i Ispra om udøvelse af de beføjelser, der ifølge tjenestemandsvedtægten tilkommer udnævnelsesmyndigheden, og ifølge ordningen for øvrige ansatte tilkommer den til indgåelse af ansættelseskontrakter kompetente myndighed (vedføjet bilag 10 til Kommissionens svarskrift), anført, at blandt de afgørelser i henhold til vedtægten, som er af interesse her under sagen, er det kun sådanne rent administrative, såsom tilladelse til at tilbringe en sygeorlov på et andet sted end tjenestestedet, jfr. vedtægtens artikel 60, stk. 2, der kan træffes i henhold til delegation.

Det forhold, at vedtægtens artikel 60, stk. 1, ikke er blandt de foranstaltninger, der kan træffes ved delegation, skyldes arten af den i bestemmelsen nævnte afgørelse, der efter Geist's opfattelse må anses som en sanktion. Indstilling af lønudbetalingen kan derfor kun besluttes af generaldirektøren i FFC eller af Kommissionen selv.

Geist mener, at hvis der ikke havde foreligget denne uregelmæssighed, havde afgørelsen været en anden, idet Kommissionen uden tvivl ville have taget hensyn til de lægeattester, der var blevet sendt af den behandlende læge i Nederlandene.

*Kommissionen* har anerkendt, af afgørelsen truffet af generaldirektøren for FFC af 20. november 1972 udtrykkeligt kun omtaler artikel 60, stk. 2. Kommissionen mener imidlertid, at vedtægtens artikel 60 udgør et hele, således at den myndighed, der har kompetence til at tillade en tjenestemand at tilbringe sin

sygeorlov uden for tjenestestedet, nødvendigvis også har kompetence til at fastslå en uregelmæssighed fra tjenestemandens side og drage de heraf fornødne konsekvenser med hensyn til lønudbetaling.

Indstillingen af lønudbetalingen i tilfælde af ulovlig udeblivelse er ikke en sanktion, men en anvendelse af reglen om tilbagelagt tjeneste, (»service fait«). Kommissionen har understreget, at den i artikel 60, stk. 1, nævnte foranstaltning træffes »med forbehold af eventuelle disciplinærretlige bestemmelser«.

Efter Kommissionens opfattelse havde den ingen kompetence i sagen. Ifølge artikel 1 i førnævnte afgørelse truffet af FFC's generaldirektør udøvede denne samtlige beføjelser tillagt udnævnelsesmyndigheden ... bortset fra sådanne, som udøves af Kommissionen. For tjenestemændene ved FFC betød dette, at Kommissionen kun beholdt de i blandt andet artikel 90, stk. 2, og 91 fastsatte beføjelser.

Kommissionen har endelig anført, at såfremt den anfægtede afgørelse var blevet truffet af generaldirektøren ved FFC, ville den uden tvivl have udtalt, at sidstnævnte havde godkendt den af Hannaert trufne afgørelse.

*Tredje anbringende*

Det tredje anbringende går ud på, at afgørelsen om indstilling af lønudbetalingen til Geist er truffet i strid med vedtægtens artikel 59, stk. 1 og 3, dels fordi der ikke er taget tilbørligt hensyn til lægeattesterne fra dr. Willeboordse, som behandlede ham i Nederlandene, idet det følger af vedtægtens artikel 59, stk. 1, andet afsnit, at enhver erklæring fra en læge — hvilken betingelse dr. Willeboordse selv utvivlsomt opfylder — udgør en lægeattest som nævnt i vedtægtens artikel 59, stk. 1, andet afsnit (anbringendets første led), dels fordi lægetjenesten og administrationen i tilfælde af tvivl om den behandlende læges nøjagtige diagnose var forpligtet til at følge én af vejene i stk. 1, 2. pkt., og stk. 3 i vedtægtens artikel 59 (anbringendets andet led).

Geist har under hensvisning til, at den omtvistede afgørelse dels bygger på dr. De Geyter's udtalelse, fremhævet, at ved lægekonsultationen den 6. november 1980 indskrænkede dr. De Geyter sig til at erklære Geist for arbejdsdygtig uden udspørgen eller undersøgelse, mens samme læge i 1978 efter en lang og grundig undersøgelse fandt, at hans arbejdsdygtighed afhang af en ændring af hans arbejdsbetingelser.

Geist har videre anført, at den sidste erklæring fra dr. De Geyter ligger forud for lægeattesterne fra dr. Willeboordse den 14. december 1980 og 27. februar 1981, hvorfor det ikke kan udelukkes, at hans helbredstilstand er blevet forværret i tidsrummet fra 6. november 1980, hvor dr. De Geyter foretog sin undersøgelse, og den 5. december 1980, hvor Villani pålagde ham at genoptage arbejdet i Ispra.

Dr. De Geyter har efter Geist's opfattelse afgivet sin erklæring uden at tage hensyn til skrivelsen af 13. november 1980 fra dr. Willeboordse, hvorom han var blevet varskoet af Geist, mens dr. De Geyter i 1978 var forpligtet til at tage hensyn til den behandlende læges udtalelse.

Geist har anerkendt, at skrivelserne fra dr. Willeboordse ikke indeholdt en præcis diagnose, men har anført, at ifølge den nederlandske lægeforenings regler påhviler der den behandlende læge en vis tavshedspligt med hensyn til arbejdstagere, og lægen kan kun meddele præcise oplysninger til en såkaldt »Keurdoktor«, der fungerer som en slags lægelig opmand.

Geist mener endvidere, at i det omfang — som angivet af Hannaert i dennes omstridte skrivelse af 12. januar 1981 — skrivelsen fra dr. Willeboordse af chefen for lægetjenesten i Ispra ikke kan anses som en lægeattest eller tilstrækkelig begrundelse for at ophøre med at arbejde, påhviler det sidstnævnte at oplyse den behandlende læge om, at en præcis diagnose er nødvendig.

Endelig har Geist anført, at når lægetjenesten er i besiddelse af en lægeattest, som udtaler at tjenestemanden ikke er i stand til at passe sit arbejde, finder tjenestemandsvedtægtens artikel 60, stk. 1, ikke længere anvendelse. Situationen henhører da under reglerne i vedtægtens artikel 59, hvorfor det påhviler Ispra's administration at forelægge de modstridende udtalelser fra dr. De Geyter og dr. Willeboordse for et invaliditetsudvalg i henhold til bestemmelsens stk. 3.

*Kommissionen* har anført, at der ikke foreligger nogen modstrid mellem dr. De Geyter's erklæringer fra henholdsvis 1978 og 1980. Erklæringen fra 1978 konkluderede, at Geist var i stand til at udføre sit arbejde, og samme konklusion nåede lægen til i 1980, nemlig med følgende formulering:

»De oplysninger, der blev givet under denne samtale af mere end en times varighed, viser klart, at det ikke er medicinske årsager, som begrunder Geist's nuværende fravær, men den omstændighed, at det efter hans opfattelse ikke har været muligt at løse en årelang konflikt mellem ham og administrationen ... *Han udtaler selv, at han er sund og rask og ønsker at komme i arbejde igen*« [1].

Kommissionen har anført, at ifølge tjenestemandsvedtægtens artikel 59, stk. 1 og 3, skal en sygdoms- eller ulykkesramt tjenestemand fremlægge lægeattest, og den pågældende kan underkastes en af institutionen iværksat lægeundersøgelse, og endelig kan sagen henvises til invaliditetsudvalget, hvis sygdommens eksistens eller alvor bestrides.

Disse bestemmelser har ikke kunnet anvendes her i sagen, i det omfang Geist ikke har fremlagt lægeattest.

Kommissionen har gjort gældende, at ikke enhver attest fra en læge ubetinget må anses som en lægeattest som nævnt i vedtægtens artikel 59, og har henvist til, at generaladvokat Mayras i sit forslag til afgørelse i de forenede sager 42 og 62/74, Vellozzi mod Kommissionen (Sml. 1975, s. 887) udtalte følgende: »Det ... er [ikke] nok at påberåbe sig en svigtende helbredstilstand eller en hvilken som helst sygdom, for at fraværet må betragtes som berettiget og derfor udelukker anvendelsen af artikel 60. Tjenestemanden skal under kontrol af administrationens lægetjeneste [bevise],

1 — O. a.: Domstolens oversættelse.

at han lider af en sygdom, som forhindrer ham i at gøre tjeneste ... fremlæggelse af lægeattester fra den behandlende læge, som foreskriver tjenestefravær, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at opfylde dette [beviskrav]«.

Kommissionen har endvidere anført, at hvis de faglige regler i Nederlandene forbyder den behandlende læge at meddele præcise oplysninger til arbejdsgiveren, så ville det samme jo gælde en eventuel anmodning om yderligere oplysninger med hensyn til den præcise diagnose.

I denne forbindelse har Kommissionen anført, at neuro-psykiateren dr. Van Woerden, som Geist konsulterede på forslag af sin advokat, den 15. oktober 1981 har sendt dr. Vigan en skrivelse, hvori der skitseres en diagnose.

Kommissionen har endvidere understreget, at dr. Vigan, der bestræbte sig på at få de mest sikre oplysninger og eventuelt at lade Geist atter modtage sin løn, såfremt der blev konstateret uarbejdsdygtighed, forgæves bad om yderligere oplysninger fra dr. Woerden ved skrivelser af 27. oktober 1981 og 9. december 1981. Disse skrivelser forblev ubesvaret.

Ved skrivelse af 19. april 1982 meddelte Ispra's generaldirektør J. A. Dinkespiler i egenskab af udnævnelsesmyndighed til Geist, at han havde besluttet at indhente invaliditetsudvalgets udtalelse i sagen i medfør af vedtægtens artikel 59, stk. 3.

Kommissionen har imidlertid fremhævet, at en anmodning om yderligere oplysninger såvel som en ny lægeundersøgelse ikke var påkrævet i december 1980 og januar 1981, da dr. De Geyter havde undersøgt sagsøgeren en måned tidligere. Kun hvis der havde foreligget en præcis diagnose fra den behandlende læge, kunne sagen henskydes til invaliditetsudvalget i medfør af vedtægtens artikel 59, stk. 3. Da en sådan diagnose ikke forelå, foreligger der efter Kommissionens opfattelse ikke en tilsidesættelse af de påberåbte bestemmelser.

*Fjerde anbringende*

Det fjerde anbringende går ud på, at der foreligger tilsidesættelse af vedtægtens artikel 60, stk 2, derved, at Geist har fået afslag på at opholde sig i Nederlandene, mens han er syg.

*Geist* har fremhævet, at han har været fraværende fra Ispra siden 1976, og at han siden da har haft tilladelse til at opholde sig i Nederlandene i medfør af vedtægtens artikel 60, stk. 2.

Han mener, at da hans helbred ikke er blevet bedre, ville det være absurdt på nuværende tidspunkt at pålægge ham at rejse med sine børn til Italien, da der ikke er nogen ledig stilling til ham dér, og problemet om hans nye stilling ikke er blevet løst.

*Kommissionen* har anført, at den Geist meddelte tilladelse i medfør af vedtægtens artikel 60, stk. 2, forud for den anfægtede afgørelse, var foreløbig. Sagsøgeren er ikke længere på sygeorlov, men er ulovligt fraværende, hvorfor bestemmelsen ikke længere finder anvendelse.

*Femte anbringende*

Det femte anbringende går ud på, at der foreligger tilsidesættelse af det generelle princip i vedtægtens artikel 59, stk. 4, 2. pkt., hvorefter Geist har ret til godtgø-

relse af honoraret til den til invaliditetsudvalgets arbejde udpegede læge i 1978 og sagsøgerens egne udgifter.

*Geist* har anført, at på trods af en begæring herom i klagen af 11. februar 1980, har han ikke modtaget nogen godtgørelse.

Kommissionen har anført, at dens administration nu er i besiddelse af opgørelsen af sagsøgerens omkostninger i forbindelse med invaliditetssagen, samt at den har givet fornødne instrukser til de skyldige beløbs udbetaling. Kommissionen har præciseret, at honorar og omkostninger til den af Geist udpegede læge godtgøres i henhold til artikel 8 i vedtægtens bilag II, og at de af tjenestemanden selv afholdte udgifter godtgøres i henhold til artikel 11 i vedtægtens bilag VII.

*Vedrørende bevisførelsen* har *Kommissionen* anført, at Geist's begæring i replikken om, at Kommissionen fremlægger yderligere dokumenter, samt at der foretages vidneafhøring, bør afslås.

Efter Kommissionens opfattelse er det mildest talt forbavsende, at Geist kræver fremlæggelse af samtlige de dokumenter, der er vedlagt hans egne administrative klager.

Kommissionen har endvidere erklæret, at den ikke er i stand til at fremlægge dokumenter af lægeligt indhold, dels fordi visse af de nævnte aktstykker ikke synes at eksistere, dels fordi identifikationen af andre dokumenter, hvis præcise dato ikke er angivet, har vist sig vanskelig.

I alle tilfælde mener Kommissionen, at det ikke påhviler den at fremlægge intern administrativ korrespondance, i hvilken Geist ikke var adressat, og hvis forbindelse med den foreliggende sag ikke er godtgjort.

Endelig finder Kommissionen, at afhøring af 24 vidner, som begæret af Geist, ikke er tilrådelig. De for Domstolen fremlagte dokumenter tillader en stillingtagen med fuldt kendskab til de faktiske forhold, som er sagens genstand, uden at det er nødvendigt at afhøre vidner. Af disse vil nogle antagelig påberåbe sig deres faglige tavshedspligt, mens andre kan afhøres om forhold, som blot har indirekte forbindelse med tvisten.

## IV — Dokumenter og bemærkninger fremlagt efter opfordring fra Domstolen

### *1. Dokumenter fremlagt for Domstolen*

Geist har fremlagt Kommissionens skrivelse af 21. januar 1981, hvori han får afslag på at opholde sig i Nederlandene, samt et af ham den 14. december 1981 udarbejdet notat, der skulle besvare spørgsmål stillet af Domstolen i forbindelse med proceduren om foreløbige forholdsregler, samt oplyse om hans økonomiske situation. Da Geist's advokat imidlertid ikke har kunnet fremskaffe yderligere tekniske præciseringer fra sin syge klient, har han besluttet ikke at fremlægge dette aktstykke for Domstolen. Geist, som ønsker at blive afhørt for Domstolen, stiller sig til rådighed med yderligere oplysninger i spørgsmålet.

Kommissionen har fremlagt skrivelsen af 13. november 1980 fra dr. Willeboordse til dr. De Geyter, hvilken skrivelse omtales i stævningens bilag 11. For så vidt angår den anden skrivelse, som Domstolen har ønsket fremlagt, har Kommissionen udtalt, at der synes at

have indsneget sig en fejl i skrivelsen fra Hannaert af 11. januar 1981 med omtale af en skrivelse fra dr. Willeboordse af 18. december 1980 (stævningens bilag 7). Der er således rent faktisk tale om skrivelsen af 14. december 1980, der er fremlagt som bilag 4 til svarskriftet.

For så vidt angår de af invaliditetsudvalget afgive aktstykker og oplysninger efter udfærdigelsen af rapporten af 14. august 1978 har Kommissionen fremlagt:

— Udvalgets beslutning af 26. juli 1978 (bilag 4).

Ifølge Kommissionen er dens forvaltning ikke i besiddelse af andre dokumenter i denne forbindelse, da selve arbejdet i invaliditetsudvalget er fortroligt.

Kommissionen har tillige fremlagt følgende dokumenter:

— Invaliditetsudvalgets konklusion af 25. oktober 1982 (bilag 15).

Kommissionen udtaler, at der er tale om udtalelsen afgivet af det invaliditetsudvalg, som fik forelagt sagen af udnævnelsesmyndigheden i april 1982 (duplikkens bilag 7).

— Skrivelsen fra Dinkespiler til dr. Vigan af 4. januar 1983 (bilag 16).

I denne skrivelse har Dinespiler i egenskab af udnævelsesmyndighed orienteret invaliditetsudvalget om de konsekvenser, som administrationen har til hensigt at drage af konklusionen af 25. oktober 1982 i mangel af modstående udtalelse fra invaliditetsudvalget.

— Erklæringen fra invaliditetsudvalget efter sammentræde den 31. januar 1983 (bilag 18).

Denne konklusion, som invaliditetsudsvalget nåede frem til efter at have gjort sig bekendt med skrivelsen fra Dinkespiler af 4. januar 1983, blev ledsaget af bemærkninger fra dr. Warter, som dr. Vigan imidlertid har anset for omfattet af både udvalgets tavshedspligt (artikel 9 i vedtægtens bilag II) og den lægelige tavshedspligt.

De pågældende bemærkninger blev således ikke fremsendt til administrationen, hvorfor de ikke fremgår af det som bilag 12 fremlagte dokument.

*2. Svar på de af Domstolen stillede spørgsmål*

a) Geist

Som svar på spørgsmålet i skrivelsen af 24. november 1981 fra Domstolens justitssekretær i forbindelse med proceduren om foreløbige forholdsregler, hvorved man ønskede oplysninger om Geist's økonomiske situation, har hans advokat fremlagt et notat af 14. december 1981, der i korthed går ud på, at sagsøgeren til at ernære sig og sin familie ikke råder over andre midler end sin løn som tjenestemand ved Kommissionen i lønklasse A 5/8.

Geist har oplyst, at siden april 1975 — bortset fra perioden april-oktober 1976 — har han i henhold til en den 12. april 1976 af chefen for Kommissionens lønningskontor, IX/A/6, truffet afgørelse fået udbetalt sin løn i italienske lire, selv om han hele tiden har haft bopæl i Nederlandene.

Geist har desuden anført, at hans lønudbetaling blev indstillet henholdsvis den 24. januar 1978, 7. november 1978 og definitivt den 12. januar 1981. De herved opståede økonomiske vanskeligheder er i øvrigt blevet forværret derved, at lønudbetalingen, der er opgjort i belgiske francs, er blevet udbetalt i Italien i italienske lire efter en omvekslingkurs, som ikke svarer til de faktiske forhold siden 1976.

Geist har oplyst, at han siden 1975 hovedsagelig har levet af sine opsparede midler, og kræver efterbetaling af løn i nederlandske gylden eller i hvert fald 60 % af denne med virkning fra juli 1976, fra hvilken dato han lovligt havde sygeorlov på sin bopæl i Nederlandene, eller i det mindste fra oktober 1976, fra hvilket tidspunkt man ophørte med at overføre lønnen til Nederlandene.

b) Kommissionen

Som svar på spørgsmålet om en præcisering af de perioder, i hvilke Geist dels har arbejdet ved anlægget i Ispra, dels været fraværende uden behørig dokumentation i form af fremlæggelse af lægeattest, har Kommissionen udtalt følgende:

— *Geist's arbejdsperioder:* Geist har rent faktisk arbejdet ved anlægget i Ispra fra 8. marts 1976 til 22. juni 1976 middag. Fra 1. marts 1976 til 7. marts 1976 havde han ferie. Fra eftermiddagen den 22. juni 1976 er han udeblevet på grund af sygdom.

— *Perioder, hvor Geist har været fraværende, og dette ikke har kunnet begrundes ved fremlæggelse af lægeattest:* Indtil 12. oktober 1977 var Geist's fravær omfattet af en lægeattest. For perioden 12. oktober 1977 til 1. april 1978 har Geist kun fremlagt en lægeattest den 16. februar 1978. Administrationen bad ham derpå fremskaffe en attest fra den behandlende læge, hvori det attesteres, at lægen havde undersøgt ham og med angivelse af, at der forelå uarbejdsdygtighed. En sådan attest udstedt af dr. Risselada den 24. april 1978 foreligger som bilag 5 til Kommissionens indlæg.

Geist's fravær i perioden 1. april-31. august 1978 var omfattet af en lægeattest.

Siden september 1978 har Geist ikke fremlagt dokumenter, der af institutionens lægelige rådgiver, dr. Vigan, har kunnet anses som lægeattest.

Den 4. september 1978 fremsendte Geist følgende telex: »Min læge beder mig blive på den hidtidige adresse« [1].

I et memorandum af 8. december 1978 har dr. Holst som svar på et spørgsmål fra administrationen i Ispra, om det fremgik af den den 1. december 1978 udstedte lægeattest, at Geist var uarbejdsdygtig, udtalt følgende:

»Denne skrivelse (dr. Risselada's lægeattest) udtaler ordret: 'Mit råd til patienten er under de nuværende vilkår ikke at tage til Ispra'. Efter invaliditetsudvalgets, dr. De Geyter's og huslægen dr. Risselada's sagkyndige bedømmelse er Geist ikke uarbejdsdygtig, men der består en frygt for et tilbagefald med hensyn til hans depressive tilstand, hvis han genoptager arbejdet i Ispra. Efter min opfattelse foreligger der således ikke uarbejds-

1 — O. a.: Domstolens oversættelse.

dygtighed i egentlig forstand, men snarere et modsætningsforhold mellem Geist og et bestemt tjenestested« [1].

Kommissionen har tilføjet, at dr. Risselada den 7. februar 1979 skrev til dr. Vigan og udtalte, at han havde frarådet Geist at vende tilbage til Ispra på grund af de »frustrerende forhold« i forbindelse med hans arbejde i FFC.

Ved skrivelse af 19. februar 1979 og notater af 14. februar 1979 og 21. februar 1979 meddelte dr. Vigan til henholdsvis dr. Risselada og administrationen, at skrivelsen af 7. februar 1979 ikke kunne anses som tilstrækkelig grund til, at Geist havde indstillet sit arbejde.

Den 15. november 1980 blev Geist undersøgt af lægetjenesten, der fandt at han var arbejdsdygtig (svarskriftets s. 7 og sammes bilag 2, duplikkens s. 11 ff. samt sammes bilag 6).

Den 27. februar 1981 sendte hans behandlende læge, dr. Willeboordse, til dr. Vigan den som bilag 6 til svarskriftet fremlagte skrivelse, som sidstnævnte ikke anså som tilstrækkeligt grundlag for at ophøre med arbejdet.

Den 15. oktober 1981 sendte dr. Van Woerden til dr. Vigan den som bilag 3 til duplikken fremlagte skrivelse, hvortil sidstnævnte ved skrivelse af 27. oktober 1981 udbad sig yderligere oplysninger (bilag 4 til duplikken). Sidstnævnte skrivelse er forblevet ubesvaret.

I et notat af 10. december 1981 (vedlagt Kommissionens indlæg som bilag 12) meddeler dr. Vigan til generaldirektør Villani ved FFC begrundelsen for, at skrivelsen af 15. oktober 1981 fra dr. Van Woerden ikke kan anses som attest for uarbejdsdygtighed.

Den 23. maj 1982 sendte dr. Willeboordse til dr. Vigan en personlig og fortrolig skrivelse, som ikke blev anerkendt som attest for uarbejdsdygtighed af grunde, som er meddelt i et notat fra dr. Vigan til administrationen af 11. juni 1982 og i en skrivelse til dr. Willeboordse af 14. juni 1982, hvilke skrivelser udgør bilag 13 til Kommissionens indlæg.

Dr. Willeboordse efterkomm ikke en anmodning fra dr. Vigan om at sende denne en behørigt udfyldt og underskrevet lægeattest på en trykt blanket, som var vedlagt hans skrivelse af 14. juni 1982. I stedet sendte dr. Willeboordse den 9. august dr. Vigan en ny skrivelse, hvori han bekræftede det allerede udtalte (bilag 14 til Kommissionens indlæg).

Den 25. oktober 1982 blev afgivet udtalelse af et invaliditetsudvalg, som fik sagen forelagt i april 1982, og som bestod af dr. C. Vigan, der var udpeget af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, af professor J. Warter, der var udpeget af Geist, og af professor L. Cassiers, der i fællesskab var udpeget af dr. Vigan og professor Warter. Erklæringen havde følgende indhold.

»Efter en gennemgang af sagen anser udvalget tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber Jean-Jacques Geist, der er født den 11. Juli 1930, for arbejdsdygtig.

På grund af den hidtidige, langvarige konflikt og da J. J. Geist ville blive aldeles nedslået ved en placering i Ispra, har udvalget rimelig grund til at antage, at en sådan placering ville medføre en forværring i hans sundhedstilstand.

1 — O. a.: Domstolens oversættelse.

Denne opfattelse deles i øvrigt af de forskellige læger, som tidligere er blevet afæsket en udtalelse i sagen (dr. De Geyter, de behandlende læger og dr. Van Woerden)« [1].

Den 4. januar 1983 meddelte Dinkespiler invaliditetsudvalget, at ud fra dennes udtalelse af 25. oktober 1982 var det hans opfattelse, at de af Geist fremlagte lægeerklæringer ikke kunne begrunde hans fravær siden 5. december 1980, den dag Geist blev opfordret til formelt at genoptage arbejdet i Ispra (indlæggets bilag 16).

Den 31. januar 1983 bekræftede invaliditetsudvalget, at de af Geist fremlagte lægeerklæringer ikke kunne begrunde hans fravær i perioden 5. december 1980 til 31. januar 1983, samtidig med at udvalget fremhævede det ønskelige i, at der blev tilbudt Geist placering andetsteds (skrivelsen af 31. januar 1983 indgår som bilag 17 til Kommissionens indlæg).

Sammenfattende finder Kommissionen, at Geist under alle omstændigheder har været ulovligt fraværende siden 5. december 1980.

V — Mundtlig forhandling

Geist og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 28. april 1983.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 2. juni 1983.

## Præmisser

1 Ved stævning indleveret til Domstolens justitskontor den 3. november 1981 har videnskabelig tjenestemand ved Det fælles Forskningscenter (FFC) i Ispra J.-J. Geist anlagt sag mod Kommissionen med følgende påstande:

1. Geist påstår annullation:

   — af det ham den 5. december 1980 tilstillede pålæg om at genoptage arbejdet ved anlægget i Ispra,

   — af den ham den 12. januar 1981 tilstillede meddelelse om, at udbetalingen af hans løn indstilles pr. 1. januar 1981,

1 — O. a.: Domstolens oversættelse.

— af det ham ved skrivelse af 21. januar 1981 meddelte afslag på hans ansøgning om at opholde sig i Nederlandene under sin sygdom.

2. Geist har desuden påstået Kommissionen tilpligtet:

— at betale ham forfaldne lønbeløb, eller — med forbehold af endelig opgørelse under sagen — 1 million belgiske francs med renter efter Domstolens nærmere bestemmelse og i forhold til det enkelte beløbs forfaldstid,

— at godtgøre sagsøgeren udgifter afholdt til betaling af den læge, han udpegede til at deltage i invaliditetsudvalgets arbejde i 1978, samt egne udgifter forbundet med at møde for udvalget.

2 Geist blev den 1. april 1962 ansat ved FFC i Petten (Nederlandene) som »ansvarlig for hydrauliske undersøgelser« og i 1963 udnævnt til chef for »Hydrodynamik og måling«. Den 1. januar 1966 blev Geist forfremmet til lønklasse A 5 efter i en periode at have været udstationeret i USA. Efter den af Rådet den 15. juni 1965 besluttede ændring i forskningsprogrammerne fra 1962, under hvilke Geist arbejdede inden for sit speciale, blev han nødsaget til at påtage sig nye arbejdsopgaver, som bestemtes af institutionen. Da man efter den nye ændring i forskningsprogrammerne, som Rådet besluttede den 22. august 1975, ikke længere kunne udnytte Geist's kvalifikationer ved anlægget i Petten, besluttede FFC's generaldirektør den 10. december 1975 at forflytte Geist pr. 1. marts 1976 til afdelingen »Termisk udveksling og fluidmekanik« i FFC i Ispra.

3 Geist anlagde sag mod Kommissionen med påstand om annullation af afgørelsen om forflyttelse, men Domstolen frifandt Kommissionen ved dom af 14. juli 1977 (sag 61/76, Sml. 1977, s. 1419).

4 Geist's rent faktiske arbejde ved anlægget i Ispra strakte sig imidlertid kun over perioden fra 8. marts til 22. juni 1976, og den nye placering indebar i hans øjne gradvis begrænsede beføjelser, hvortil kom, at dette indtraf på et

tidspunkt, hvor han havde problemer i sit privatliv. Han blev syg og fremlagde lægeattester, ifølge hvilke hans helbredstilstand hindrede ham i at arbejde i Italien.

5 Efter at Geist havde været fraværende i mere end et år, forelagde administrationen ved FFC i Ispra imidlertid i september 1977 sagen for et invaliditetsudvalg i henhold til vedtægtens artikel 59, stk. 3. Udvalget afgav en udtalelse den 26. juli 1978, ifølge hvilken Geist blev anset for arbejdsdygtig. Formanden for invaliditetsudvalget anførte imidlertid tillige, at Kommissionens tjenestegrene skulle søge at løse problemet om hans omskoling.

6 En række placeringsmuligheder, blandt andet ved Kommissionen i Bruxelles, var herefter på tale, men kunne ikke realiseres.

7 På grund af dels de manglende muligheder for en placering i Bruxelles, dels sagsøgerens lange fravær, krævede generaldirektøren ved FFC i juni 1980 en lægeundersøgelse af Geist. Efter denne undersøgelse, og i modsætning til opfattelsen hos sagsøgerens egne læger, udtalte dr. De Geyter, der allerede var blevet konsulteret i 1978, ved skrivelse af 15. november 1980 til chefen for Kommissionen lægetjeneste, at »Geist's fravær fra arbejdet ikke er lægeligt begrundet«, og bekræftede, at det resultat, som invaliditetsudvalget kom til i 1978, stadig havde gyldighed.

8 Ved skrivelse af 5. december 1980 fastslog generaldirektøren for FFC, at Geist var arbejdsdygtig, og at der ikke syntes at foreligge stillingsmuligheder i Bruxelles, hvorfor han bad Geist genoptage arbejdet i Ispra. Under henvisning til en attest fra sin egen læge undlod Geist af efterkomme denne opfordring, og han ansøgte ved skrivelse af 22. december 1980 chefen for lægetjenesten ved Ispra om tilladelse til med sin familie at opholde sig i Nederlandene, så længe han var syg.

9 Ved skrivelse af 12. januar 1981 fra chefen for »Administration og personale« i Ispra, Hannaert, fik Geist — under henvisning til, at dr. De Geyter ved sin erklæring af november 1980 havde bedømt ham som arbejdsdygtig — meddelelse om, at han var ulovligt fraværende, og at hans lønudbetaling var blevet indstillet pr. 1. januar 1981 i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 60. Ved skrivelse af 21. januar 1981 meddeltes det Geist, at der ikke kunne gives tilladelse til, at han opholdt sig i Nederlandene.

10 Ved skrivelse af 11. februar 1981 påklagede Geist bl.a. afgørelsen af 5. december 1980, hvorved han blev pålagt at genoptage arbejdet i Ispra, ligesom han klagede over afgørelsen af 12. januar 1981 om indstilling af lønudbetalingen. I samme skrivelse krævede Geist betaling af honorarer og udgifter til læge samt godtgørelse af sine egne udgifter i forbindelse med invaliditetssagen. Denne klage blev afvist af Kommissionen den 27. juli 1981.

## Den vedrørende afgørelsen af 5. december 1980 nedlagte påstand

11 Ifølge Geist hviler denne afgørelse, i hvis begrundelse indgår, at han har afslået de stillinger, som er blevet ham tilbudt uden for Ispra, på et urigtigt faktisk grundlag. Ved ikke at tage tilbørligt hensyn til den forpligtelse, man havde påtaget sig til at finde ham en stilling uden for FFC i Ispra, tilsidesætter afgørelsen tillige omsorgspligten i henhold til vedtægtens artikel 24, samt den berettigede forventning, som bør kendetegne forholdet mellem administrationen og dens tjenestemænd.

12 Det bemærkes for det første, at den anfægtede afgørelse ikke som hævdet af Geist var begrundet med, at han havde afslået alle stillingstilbud. Selv om generaldirektøren for FFC anførte, at Geist havde afslået den første stilling, så udtaler han derefter kun, at Geist's forbehold og reserverede holdning havde fået den ansvarlige direktør til at trække tilbudet om den anden stilling tilbage. Der er hverken i de i sagen fremlagte bilag eller i forhandlingerne for Domstolen støtte for, at disse bemærkninger skulle være urigtige. Den

anfægtede afgørelse kan således ikke anses som truffet på et urigtigt faktisk grundlag, hvorfor det første anbringende må forkastes.

13 Det bemærkes for det andet, at Domstolen i dommen af 14. juli 1977 (Sml. 1977, s. 1419) har fastslået, at Geist's placering ved FFC i Ispra blev besluttet af grunde, som ikke lå uden for tjenestens interesse, og at den nye stilling, som han udnævntes til, svarede bedre til hans kvalifikationer og ikke indebar nogen degradering. Domstolen fastslog endvidere i samme dom, at Fællesskabets tjenestemænd må tåle de familiemæssige ulemper og økonomiske gener, som en forflyttelse fører med sig.

14 Det fremgår endvidere af sagens akter, at selv om Kommissionen har bestræbt sig på at tage hensyn til Geist's personlige ønsker og finde ham en anden stilling, har den på intet tidspunkt tilbagekaldt afgørelsen om at forflytte ham til Ispra, og den har ikke påtaget sig nogen forpligtelse til at dispensere fra kravet til Geist om at genoptage arbejdet, indtil en ny forflyttelse måtte foreligge. Det er tillige godtgjort, at Geist fra juli 1978 ikke gyldigt har kunnet påberåbe sig lægelige årsager som begrundelse for sit fravær, og at Kommissionen ikke desto mindre har ventet indtil december 1980 med det skriftlige påkrav om, at han skulle genoptage arbejdet.

15 På denne baggrund kan det ikke antages, at generaldirektøren for FFC ved at pålægge Geist omgående at genoptage arbejdet har tilsidesat omsorgspligten eller forventningsprincippet, hvorfor første anbringendes andet led må forkastes.

16 Den vedrørende afgørelsen af 5. december 1980 nedlagte påstand kan således ikke tages til følge.

17 Heraf følger, at den påstand, der er nedlagt vedrørende afslaget på ansøgningen af 22. december 1980 om tilladelse til at opholde sig uden for Ispra i sygdomsperioden, heller ikke kan tages til følge.

Den vedrørende afgørelsen af 12. januar 1981 nedlagte påstand

18 Til støtte for denne påstand har Geist for det første gjort gældende, at den anfægtede afgørelse, der er ensbetydende med en sanktion, kun kan træffes af Kommissionen eller generaldirektøren for FFC, og ikke af chefen for »Administration og personale« ved anlægget i Ispra.

19 Tjenestemandsvedtægtens artikel 60 har følgende ordlyd:

»Bortset fra sygdoms- eller ulykkestilfælde kan tjenestemanden ikke udeblive fra tjenesten uden forudgående samtykke fra sin foresatte. Med forbehold af eventuelle disciplinærretlige bestemmelser fradrages enhver ubeføjet udeblivelse, der behørigt er konstateret, i den pågældendes årlige ferie. Hvis tjenestemandens årlige ferie er opbrugt, mister han retten til sit vederlag i en periode af tilsvarende længde.

Såfremt en tjenestemand ønsker at tilbringe sin sygeorlov på et andet sted end sit tjenestested, skal han forinden indhente anæsttelsesmyndighedens samtykke«.

20 Det bemærkes, at det fremgår af disse bestemmelser, at selv om der ifølge artikel 60, stk. 2, kræves medvirken af ansættelsesmyndigheden ved tilladelse til, at en tjenestemand tilbringer sin sygeorlov på et andet sted end sit tjenestested, angiver artikel 60, stk. 1, ikke, hvilken myndighed der har kompetence til at beslutte indstilling af lønudbetaling til en tjenestemand, der er ulovligt fraværende, og hvis ret til årlig ferie er opbrugt.

21 Der kan ikke gives Geist medhold i, at afgørelsen om at indstille lønudbetalingen udgør en disciplinær sanktion — hvilket ville kræve Kommissionens medvirken — eller et skridt, der kan sidestilles dermed. Det følger af de nævnte bestemmelser, at en tjenestemand, som med rette findes at være ulovligt fraværende, og hvis årlige ferie er opbrugt, mister retten til vederlag. Det må på denne baggrund antages, at den myndighed, der er kompetent til at

konstatere det ulovlige fravær og at træffe beslutning om at indstille lønudbetaling, er den samme som den i artikel 60, stk. 2, nævnte, hvilket vil sige ansættelsesmyndigheden.

22 Det fremgår af sagens akter, at generaldirektøren for FFC ved afgørelse af 20. november 1979 besluttede, at den kompetence, der i vedtægtens artikel 60, stk. 2, er tillagt ansættelsesmyndigheden vedrørende ansatte i Geist's tjenestegruppe, tilknyttet anlægget i Ispra, skulle udøves af direktøren for anlægget, der samtidig var bemyndiget til at videredelegere sin kompetence til anlæggets chef for »Personale og administration«. Heraf følger, at den anfægtede afgørelse, med hvilken chefen for »Personale og administration« ved Ispra i henhold til beføjelser delegeret fra anlæggets direktør fastslog, at Geist var ulovligt fraværende, og besluttede, at lønudbetalinger skulle indstilles, er blevet truffet af en kompetent myndighed. Følgelig må Geist's første anbringende forkastes.

23 Geist har for det andet gjort gældende, at administrationen ikke lovligt har kunnet fastslå, at han var ulovligt fraværende, således at lønudbetalingen kunne indstilles. Han gør herved gældende, dels at der var blevet fremlagt lægeattester, ifølge hvilke hans helbredstilstand hindrede ham i at genoptage arbejdet, dels at det, inden administrationen ensidigt traf en afgørelse i tilfælde af tvivl om gyldigheden af disse attester, måtte påhvilke den enten at underkaste kam en lægelig kontrolundersøgelse i medfør af vedtægtens artikel 59, st. 1, eller at forelægge sagen for et invaliditetsudvalg i medfør af artikel 59, stk. 3.

24 Det skal herved bemærkes, at dr. De Geyter med kendskab til erklæringen fra Geist's behandlende læge af 13. november 1980 og efter personligt at have undersøgt Geist, den 15. november 1980 konkluderede, at Geist's fravær fra arbejdet ikke var lægeligt begrundet, men skyldtes, at der ikke var fundet nogen løsning på den mangeårige tvist mellem tjenestemanden og administrationen. Der foreligger intet i sagen til støtte for, at denne lægeundersøgelse ikke er blevet gennemført med fornøden omhu. Følgelig tilkom

det generaldirektøren for FFC, som sket i skrivelsen af 5. deember 1980, at opfordre Geist til omgående at genoptage arbejdet i Ispra.

25 Det er rigtigt, at Geist's egen læge efter dette påkrav, den 14. december 1980 sendte chefen for lægetjenesten i Ispra en skrivelse, hvorefter Geist på hans anbefaling »ikke rejser til Ispra, da han ikke er i stand til at arbejde dér«. Skrivelsen indeholdt således kun en vurdering, som dr. De Geyter allerede havde kendskab til, og anførte ingen præcis medicinsk diagnose, ligesom den ikke omtalte nye forhold, der skulle have påvirket Geist's helbred efter lægeundersøgelsen den 15. november 1980. Chefen for »Administration og personale« i Ispra var derfor berettiget til at anse denne skrivelse for utilstrækkelig både til at berettige Geist til at være fraværende, og til at indicere, at der burde foretages en ny lægeundersøgelse eller ske forelæggelse for et invaliditetsudvalg. I det omfang sagsøgeren herudover påberåber sig, at der er fremlagt diverse andre lægeattester efter oktober 1981, vil disse dokumenter, som er udstedt senere end den anfægtede afgørelse, under alle omstændigheder være uden betydning for dennes lovlighed.

26 Under disse omstændigheder må både anbringenderne og påstanden vedrørende afgørelsen af 12. januar 1981 om indstilling af lønudbetalingen til Geist forkastes.

27 Heraf følger, at påstanden om, at Kommissionen tilpligtes at betale Geist den siden 1. januar 1981 udeblevne løn, må forkastes.

Påstanden om at tilpligte Kommissionen at betale Geist samtlige omkostninger i forbindelse med invaliditetsudvalgets arbejde i 1978

28 Under den mundtlige forhandling har Geist oplyst, at han efter sagens anlæg har modtaget de fra Kommissionen krævede beløb. Da påstandens genstand herved er bortfaldet, er påkendelse ufornøden.

## Sagens omkostninger

29 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale omkostningerne.

30 Geist har tabt sagen.

31 I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Hver part bærer sine omkostninger.**

Everling Galmot Kakouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. juli 1983.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl

Ekspeditionssekretær

U. Everling

Formand for tredje afdeling